

Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 06.12.2021 Accepted/Kabul: 27.05.2022 Published/Yayınlama: 28.05.2022

Çevrimiçi Eğitimin Lise Düzeyindeki Öğrencilerin Tutumlarına Etkisi: Çanakkale Örneği¹

Leyla YEŞİLÇİNAR², Orkun DALYAN³, Hatice DALYAN⁴, Mehmet PİŞKİN⁵

Öz

COVID-19 salgını nedeniyle eğitim sistemimiz hem bireysel hem de toplumsal olarak değişime uğramıştır. Bu çalışmada; Çanakkale'de yaşayan lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilerin bakış açıları incelenerek çevrimiçi eğitimin olumlu ve olumsuz yönlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çanakkale Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nde öğrenim gören 161 lise öğrencisi ve 74 lise mezunu olmak üzere toplam 235 bireye uygulanan anket sonucunda elde edilen veriler SPSS 24.0 ile analiz edilmiştir. Katılımcılar 14-21 yaş aralığında olup lise 9-10-11-12 sınıflarda öğretime devam eden ve liseden mezun olmuş bireyleri kapsamaktadır. Araştırma sonucuna göre, kadın, 14 yaş grubu ve 11. sınıf öğrencilerinin Çanakkale ilindeki lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilerin çevrimiçi eğitime yönelik tutum ve davranışlarının incelenmesi konusunda diğer gruplara göre daha olumlu yanıt verdikleri belirlenmiştir. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar literatürde daha önce yapılmış çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılmış ve lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilerin çevrimiçi eğitim sisteminde karşılaştıkları sorunları aşmalarına yardımcı olacak öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çanakkale, COVID-19, Uzaktan Eğitim, Çevrimiçi Eğitimin Etkileri

¹ Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Uluslararası Uzaktan Eğitim Kongresi, Online, 19-20 Ekim 2021

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çanakkale, Türkiye, leylayasilcinar@stu.comu.edu.tr, 0000-0002-9833-9154

³ İSG Bilim Uzmanı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çanakkale, Türkiye, orkundalyan@outlook.com, 0000-0003-4791-9084

⁴ Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çanakkale, Türkiye, haticedalyan8789@gmail.com, 0000-0002-3012-742X

⁵ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Gıda İşleme, Çanakkale, Türkiye, mehmetpiskin@comu.edu.tr, 0000-0002-4572-4905

The Effect of Online Education on High School Students' Attitudes: The Example of Çanakkale

Abstract

Due to the COVID-19 epidemic, our education system has changed both individually and socially. In this study, it is aimed to determine the positive and negative aspects of online education by examining the perspectives of students with high school education living in Çanakkale. The data obtained as a result of the questionnaire applied to a total of 235 individuals, 161 high school students and 74 high school graduates, studying at Çanakkale Public Education Center Directorate, were analyzed with SPSS 24.0. Participants are in the 14-21 age range and include individuals who continue their education in high school grades 9-10-11-12 and have graduated from high school. According to the results of the research, it was determined that female, 14-year-old, and 11th grade students gave more positive answers than other groups in examining the attitudes and behaviors of students with high school education in Çanakkale province towards online education. The results obtained in this study were compared with the results of previous studies in the literature and suggestions were presented to help students with high school education overcome the problems they encounter in the online education system.

Keywords: Çanakkale, COVID-19, Distance Education, Effects of Online Education

1. GİRİŞ

Toplumda kültürün oluşmasının temelini eğitim oluşturmaktadır (Dalyan vd., 2021). İşyerlerinde sağlık ve güvenlik kültürü, toplumun sosyal yaşam kültürü, okullarda eğitim kültürü vb. eğitim yoluyla gelişmektedir (Dalyan ve Pişkin, 2020). Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi ve tüm dünyada etkili olan COVID-19 salgını sonucunda klasik-geleneksel eğitimin yerini çevrimiçi eğitim almaya başlamıştır. Gelişen teknolojiye paralel olarak çevrimiçi eğitimi kullanan kişi sayısı her geçen gün artmaktadır.

Çevrimiçi eğitim, 1800'lü yıllarda Chicago Üniversitesi'nde kullanılmaya başlanmış, 1980'lerde ise dünya çapında kullanımı artmıştır. Ülkemizde 1960'lı yıllarda hala tartışılırken 2000'lerin başında bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle kullanımı hızla artmıştır. Günümüzde tüm dünyada yaşadığımız COVID-19 salgını nedeniyle çevrimiçi eğitim bir destek eğitimi olmaktan çıkmış ve zorunlu eğitim olarak hayatımızda yer almayı başarmıştır (Koç, 2021).

Uzaktan Eğitim; Öğretmen ve öğrencinin teknolojik araçlar ve farklı yöntemlerle mekandan ve zamandan bağımsız ya da yarı bağımlı bir şekilde iletişim kurma şeklidir. Bu nedenle internet ve web teknolojisi ön plana çıkmıştır. Çevrimiçi eğitim tarih boyunca kullanılmış olsa da günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte çevrimiçi eğitimi web tabanlı çevrimiçi eğitim olarak değerlendirmek daha doğru bir yaklaşım olacaktır (Koloğlu vd., 2016). Çevrimiçi eğitim bireylere fırsat eşitliği

sağlamanın yanı sıra yaşam boyu öğrenmeyi de desteklemektedir. Dolayısıyla bireylerin kendi kendilerine öğrenmelerini ve istedikleri bilgilere kolayca ulaşmalarını sağlamaktadır.

Kaçan ve Gelen (2020), çevrimiçi eğitim programlarının bireylere hangi noktalarda rehberlik ettiğini, yaşam boyu öğrenmeyi hangi alanlarda desteklediklerini ve ne tür yazılımlar kullandıklarını inceleyerek çevrimiçi eğitim programlarının mevcut durumuna odaklanmıştır. Araştırmada, Türkiye'de 59'u devlet, 16'sı vakıf olmak üzere 75 üniversite, 4 kamu kurum ve kuruluşu ile 3 özel çevrimiçi eğitim merkezinin web sayfaları ve bu kurumların başlıca çevrimiçi eğitim programları incelenmiştir. Araştırma sonucunda üniversitelerin lisans tamamlama, ön lisans, lisans ve yüksek lisans eğitim programlarını, kamu kurumları ve özel çevrimiçi eğitim merkezlerinin ise çevrimiçi eğitim verdiği tespit edilmiştir.

Ayan (2020), çevrimiçi öğrenme ortamında verilen İngilizce dersinde akademik performansı etkileyen faktörleri Avrasya Üniversitesi'nde incelemiştir. Araştırmada öğrencilerin öğrenme etkinlikleri ve demografik özellikleri ile çevrimiçi İngilizce dersindeki akademik performansları arasındaki ilişkinin ortaya konulmasını amaçlamıştır. Bu amaçla üniversitede ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören 1571 öğrencinin verileri incelenmiştir. Demografik özellikler olarak cinsiyet, fakülte, burs türü, coğrafi bölge ve eğitim düzeyi ile akademik performans arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrenme yönetim sistemi üzerindeki veriler kullanılarak öğrencilerin akademik performanslarına yönelik çalışmaların yapılabileceğini raporlamıştır. Ayrıca öğrencilerin çevrimiçi öğrenme ortamında gönderdikleri ödevler, gerçekleştirdikleri etkileşim sayısı ve sistemde geçirdikleri toplam sürenin akademik performansları ile ilişkili olduğunu belirtmişlerdir.

Karakeçili (2019), İzmir'de özel bir okulda Y ve Z kuşağına mensup 330 kişi ile bir araştırma çalışması gerçekleştirmiştir. Araştırmada Y ve Z kuşağına mensup bireylerin internet üzerinden eğitim veren web tabanlı (çevrimiçi) eğitime ve kullanılan teknolojilere yönelik algı ve tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. İşlevsellik, gereklilik, bireysellik ve sosyallik faktörlerine göre Y ve Z kuşağının web tabanlı eğitim uygulamalarına yönelik tutumları ve cinsiyet arasındaki fark incelenmiştir. Ayrıca eğitimde uygulanan klasik eğitim yöntemleri ve teknoloji destekli eğitim yöntemleri incelenmiştir. Daha sonra "Web Tabanlı Tutum Ölçeği" ile kuşakların web tabanlı eğitim uygulamalarında kullanılan teknolojilere bakış açıları 27 soruluk bir ölçek ile değerlendirilmiştir. Analizde yöntem olarak Temel Bileşenler Analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda web tabanlı eğitim uygulamalarına karşı Y ve Z kuşaklarının cinsiyete göre farklılık göstermediği raporlanmıştır. Ancak "işlevsellik", "zorunluluk", "bireysellik" ve "toplumsallık" faktörlerine göre kuşakların tutumları arasında anlamlı bir farklılık olduğu da bildirilmiştir.

Boz Yüksekdağ (2016), "Açık ve çevrimiçi eğitimde öğrenme nasıl olmalıdır?" sorusuna cevap vermek için bir araştırma çalışması gerçekleştirmiştir. Yirmi birinci yüzyılda bireylerin değişen ve gelişen öğrenme ihtiyaçlarına bağlı olarak öğrenme etkinliklerinde bir değişim yaşanmıştır. Bu bağlamda, öğrenmenin tanımı, felsefi temelleri açısından farklılık gösteren davranışsal, bilişsel ve yapılandırmacı öğrenme yaklaşımları ile her bir yaklaşımda öğrenen ve öğretmenin eğitimdeki yeri, rolü ve sorumlulukları alanlarına dayalı olarak tartışılmışlardır. Daha sonra açık ve uzaktan öğrenmede benimsenen yapılandırmacı yaklaşım açısından öğrenen ve öğreticilerin bu eğitimdeki yeri ve sorumlulukları ile öğrenme ortamlarının özellikleri tartışılmışlardır. Son olarak açık ve uzaktan öğrenmede benimsenen yaklaşımın öğrenciler, öğretim elemanları ve öğrenme ortamları üzerindeki etkisi vurgulanarak, gelecekteki açık ve uzaktan öğrenme uygulamalarına katkı sağlayacağı düşünülen önerilerde bulunmuşlardır.

Elcil ve Şahiner (2014), İstanbul Aydın Üniversitesi İletişim Fakültesi ikinci sınıf öğrencilerinin çevrimiçi eğitimde yaşadıkları iletişim engellerini belirlemeye yönelik bir araştırma yapmışlardır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında; öğretim elemanının anlatımı, farklı görüş ve yorumlarda bulunması, derse katılımı teşvik etme, sınıf içi kontrol, öğrencilerle iletişim, öğretim elemanının ders saatleri dışında ulaşılabilirliği ve ayırdığı zamanın yeterliliği ile ilgili cevaplar %50'ye yakın bir oranda ortalamanın altında olduğunu raporlamışlardır. Öğretim elemanının sınavları ve ödevleri objektif olarak değerlendirmesi, ders zamanını etkin kullanması ve derse hazırlıklı olmasına verilen cevaplar %50'ye yakın bir oranda iyi ve üzerinde olduğunu raporlamışlardır. Öğrencilerin yarıdan biraz fazlası dersin hocası ile rahat iletişim kuramadıklarını ve teknik sorunlar nedeniyle ders sırasında sıklıkla sorun yaşadıkları raporlanmıştır. Cinsiyet ve kültürel farklılıklar nedeniyle dezavantajlı bir durum yaşayıp yaşamadığınız sorusuna ise tamamına yakını hayır cevabı verdiği belirtilmiştir. Araştırma sonuçlarından elde edilen bulgularda çevrimiçi eğitimde iletişimin önünde çeşitli engellerin olabileceği raporlanmıştır. Çevrimiçi eğitimin bireysel bir eğitim biçimi olması, iletişimle ilgili faktörlerin önemini artırdığı raporlanmıştır. Çevrimiçi eğitim uygulamalarının teknolojik, kurumsal, sosyal ve iletişimsel boyutlarıyla bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasının uygulamaların geliştirilmesi ve başarısı için önemli olduğu bildirilmiştir.

Bu çalışmada Çanakkale Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nde öğrenim gören 161 lise öğrencisi ve 74 lise mezunu olmak üzere toplam 235 bireye çevrimiçi eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi amacıyla anket gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar literatürde daha önce yapılmış çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılmış ve lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilerinin çevrimiçi eğitim sisteminde karşılaştıkları sorunları aşmalarına yardımcı olacak öneriler sunulmuştur. Ayrıca uzaktan eğitim sistemlerine yatkın olan öğrenci profillerinin tespiti konusuna katkı sağlayacağı ve gelecek dönemlerde yapılacak olan bilimsel çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, araştırmanın çalışma grubu, verilerin toplanması, hazırlanması ve çözümlenmesinde kullanılan yöntem ve teknikler açıklanmıştır.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada çevrimiçi eğitim ile ilgili literatür taranarak ve uzman görüşleri alınarak anket soruları hazırlanmıştır. Kullanılan ankette yer alan sorular Etlican (2012) tarafından hazırlanmış olup, ölçek kendi çalışmamıza uyarlanmıştır. Araştırmada kullanılan anket soruları Ek-1'de verilmiştir. Bu çalışma betimsel bir araştırma olup, tarama ve karşılaştırmalı araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu tarafından 01/07/2021 tarih ve E-84026528-050.01.04-2100097378 numarası ile onaylanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Çanakkale Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'ne kayıtlı lise düzeyinde öğrenimine devam eden ve mezun olan öğrenciler (N=600) oluşturmaktadır. Olasılıklı örnekleme yöntemlerinden basit tesadüfi örnekleme yöntemi, katılımcıların seçimine etki etmemek ve rastgele seçim yapmak için kullanılmıştır (Yıldız, 2011). Ankete 241 öğrenci katılmış ancak anketi tamamlamak istemeyen ve verileri eksiksiz doldurmeyen 6 öğrencinin verileri değerlendirmeye alınmamıştır. Araştırmanın örneklemini %95 güven düzeyine göre 235 öğrenci oluşturmuştur (Krejcie ve Morgan, 1970). Araştırmaya katılan seçilmiş bireylerin demografik özellikleri ve ankete ilişkin veriler bulgular başlığı altında detaylandırılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada çevrimiçi eğitimin etkilerini değerlendirmek ve farkındalık oluşturmak amacıyla 2 bölümden oluşan bir anket formu hazırlanmıştır. Anketin ilk bölümünde, katılımcıların özelliklerini (yaş, cinsiyet ve eğitim durumu) açıklayan 3 soru bulunmaktadır. Anketin diğer bölümünde ise öğrencilerin çevrimiçi eğitim sürecine bakış açılarını değerlendirmeye yönelik 5'li Likert tipi ölçek kullanılmış 23 adet soru yer almaktadır. Seçenekler, 1 (Tamamen Katılıyorum), 2 (Katılıyorum), 3 (Kararsızım), 4 (Katılmıyorum) ve 5 (Kesinlikle Katılmıyorum) şeklindedir. Oluşturulan anket, öğrencilerle çevrimiçi olarak (google drive anket formu) uygulanmıştır. Genel araştırma ve anket hakkında bilgi verildikten sonra gönüllü oluru alınan öğrencilere anket uygulanmıştır. Araştırmanın verileri 05.07.2021–30.07.2021 tarihleri arasında toplanmıştır. 15 öğrenci ile pilot çalışma yapıldıktan sonra anket değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda ankette herhangi bir değişikliğe gerek olmadığı görülmüş ve pilot çalışma verileri de araştırmaya eklenmiştir.

Verilerin İşlenmesi ve Analizi

Bu çalışmada elde edilen verilerin geçerlilik ve güvenilirlik analizi SPSS 24.0 ile yapılmıştır. Anket ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı, güvenilir bir değer olarak kabul edilen $\alpha=0.888$ olarak bulunmuştur. Yapısal geçerliliğin kontrolü için doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Yapılan Bartlett's testi sonucunda, değişkenler arasında ilişki olduğu kabul edilmiştir ($p=0.000 < 0.05$). Örneklem yeterliliği için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ölçümü yapılmıştır. Ölçüm sonucunda, KMO (0.836) değerinin 0.60'tan büyük çıkması örneklem büyüklüğünün faktör analizi için yeterli olduğunu kanıtlamıştır (Çokluk vd., 2012). Yapılan faktör analizi sonucunda, 6 faktörlü ölçek toplam varyansın %71.96'sını açıklamaktadır. Anket verilerinin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov testi ile kontrol edilmiş ve dağılımların normal olduğu görülmüştür. Veri setleri normal dağılım gösterdiğinden parametrik test grubundaki analizler kullanılmıştır. Parametrik testlerden iki düzeyli değişkenli ifadeler için Bağımsız Örneklem t-Testi, ikiden fazla değişkenli ifadeler için Tek Yönlü Anova kullanılmıştır (Eymen, 2007). Tek yönlü varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın yönünü ve derecesini belirlemek için çoklu karşılaştırma testleri (Post Hoc) uygulanmıştır. Çoklu karşılaştırma testlerinin seçimine, karşılaştırılacak grup sayısı, örnekleme ve varyans eşitliği kriterleri değerlendirilerek karar verilmiştir (Kayri, 2009).

Bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etki büyüklüğünü belirlemek amacıyla bağımsız değişken t testinde Cohen d (d) etki büyüklüğü kat sayısı, tek yönlü varyans analizinde ise eta-kare (η^2) etki büyüklüğü katsayısı hesaplanmıştır. Cohen d etki büyüklüğü; $d < 0.2$ ise çok küçük (çok az), $0.2 < d < 0.5$ ise küçük (az), $0.5 < d < 0.8$ ise orta, $0.8 < d < 1$ ise büyük ve $1 < d$ ise çok büyük etki olarak yorumlanmıştır (Kılıç, 2014). Eta-kare etki büyüklüğü; $\eta^2 < 0.01$ ise çok küçük (çok az), $0.01 < \eta^2 < 0.06$ ise küçük (az), $0.06 < \eta^2 < 0.14$ ise orta ve $0.14 < \eta^2$ ise büyük etki olarak yorumlanmıştır (Büyükoztürk vd., 2006). Ankete katılan öğrencilerin demografik özellikleri ve anket sorularına ilişkin bulgular frekans (f) ve yüzde (%) ölçüleri kullanılarak tablolar halinde sunulmuştur. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir (Özdamar vd., 1999).

3. BULGULAR

Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevapların frekans, yüzde dağılımları, ortalama (\bar{X}) ve standart sapmaları (Sd) Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevapların frekans ve yüzdeleri

Soru No	Tamamen katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum		Ort.	Std. Sap.
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Soru 1	8	3.4	14	6.0	78	33.2	46	19.6	89	37.9	3.82	1.10

Soru 2	12	5.1	47	20.0	12	5.1	83	35.3	81	34.5	3.74	1.26
Soru 3	8	3.4	-	-	28	11.9	56	23.8	143	60.9	4.38	.94
Soru 4	15	6.4	9	3.8	42	17.9	36	15.3	133	56.6	4.11	1.21
Soru 5	8	3.4	42	17.9	62	26.4	51	21.7	72	30.6	3.58	1.19
Soru 6	11	4.7	61	26.0	58	24.7	36	15.3	69	29.4	3.38	1.27
Soru 7	8	3.4	25	10.6	28	11.9	61	26.0	113	48.1	4.04	1.15
Soru 8	11	4.7	39	16.6	38	16.2	68	28.9	79	33.6	3.70	1.22
Soru 9	8	3.4	16	6.8	76	32.3	57	24.3	78	33.2	3.77	1.08
Soru 10	8	3.4	24	10.2	51	21.7	65	27.7	87	37.0	3.84	1.13
Soru 11	11	4.7	40	17.0	28	11.9	77	32.8	79	33.6	3.73	1.22
Soru 12	11	4.7	31	13.2	45	19.1	61	26.0	87	37.0	3.77	1.21
Soru 13	7	3.0	20	8.5	68	28.9	87	37.0	53	22.6	3.67	1.01
Soru 14	22	9.4	65	27.7	70	29.8	33	14.0	45	19.1	3.05	1.24
Soru 15	9	3.8	9	3.8	41	17.4	82	34.9	94	40.0	4.03	1.03
Soru 16	16	6.8	41	17.4	50	21.3	54	23.0	74	31.5	3.54	1.28
Soru 17	13	5.5	10	4.3	24	10.2	87	37.0	101	43.0	4.07	1.09
Soru 18	7	3.0	13	5.5	53	22.6	66	28.1	96	40.9	3.98	1.06
Soru 19	53	22.6	22	9.4	47	20.0	44	18.7	69	29.4	3.22	1.52
Soru 20	52	22.1	54	23.0	27	11.5	73	31.1	29	12.3	2.88	1.38
Soru 21	13	5.5	20	8.5	35	14.9	57	24.3	110	46.8	3.98	1.20
Soru 22	46	19.6	44	18.7	47	20.0	58	24.7	40	17.0	3.00	1.38
Soru 23	34	14.5	47	20.0	48	20.4	59	25.1	47	20.0	3.16	1.34

Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevaplara göre en yüksek ortalaması olan sorular; “Çevrimiçi eğitim yüz yüze eğitim kadar etkilidir” ($\bar{X} = 4.38$) ve “Üniversitede de çevrimiçi eğitime geçilmelidir” ($\bar{X} = 4.11$), en düşük ortalaması olan sorular; “Çevrimiçi eğitimde teknik sorunlar yaşamıyorum” ($\bar{X} = 2.88$) ve “Çevrimiçi eğitimi zaman kaybı olarak görmüyorum” ($\bar{X} = 3.00$) dur.

Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevapların cinsiyet değişkenine göre bağımsız t-testi sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevapların ortalamalarına ilişkin cinsiyet değişkenine göre bağımsız t testi sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	Sd	t	p	d
Kadın	183	3.74	0.54	3.069	0.02*	0.41
Erkek	52	3.43	0.90			

p<.05* , p=.05 , d=Cohen d etki büyüklüğü

Tablo 2 incelendiğinde, kadın öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevapların ortalaması $\bar{X}_{kadın}=3.74$, erkeklerin ortalaması $\bar{X}_{erkek}=3.43$ ’tür. T testi sonuçlarına göre kadın ile erkek öğrencilerin test ortalamaları arasında kadın öğrencilerin lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır [t= 3.069, p<0.05]. Hesaplanan etki büyüklüğü Cohen d (d = 0.41) sonucuna göre de bu farklılığın küçük (az) düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

Cinsiyet değişkenine yüksek düzeyde etki eden anket sorularının bağımsız t testi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Cinsiyet değişkenine yüksek düzeyde etkili olan anket sorularına ilişkin bağımsız t-testi sonuçları

		N	\bar{X}	Sd	t	p	d
Çevrimiçi eğitimin yaygınlaşması toplum için yararlıdır	Kadın	183	3.86	1.14	3.892	0.000*	0.59
	Erkek	52	3.13	1.32			
Çevrimiçi eğitim beni araştırma yapmaya yönlendiriyor	Kadın	183	3.88	1.11	3.159	0.002*	0.53
	Erkek	52	3.19	1.44			
Çevrimiçi eğitimin kullanımı önümüzdeki yıllarda artacaktır	Kadın	183	3.24	1.23	4.376	0.000*	0.71
	Erkek	52	2.41	1.09			

p<.05* , p=.05 , d=Cohen d etki büyüklüğü

Tablo 3 göre “Çevrimiçi eğitimin yaygınlaşması toplum için yararlıdır” ifadesine verilen cevaplar incelendiğinde, kadın öğrencilerin ortalaması $\bar{X}_{kadın}=3.86$, erkek öğrencilerin ortalaması $\bar{X}_{erkek}=3.13$ 'tür. T testi sonuçlarına göre kadın ile erkek öğrencilerin test ortalamaları arasında kadın öğrencilerin lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır [t= 3.892, p<0.05]. Hesaplanan etki büyüklüğü Cohen d (d = 0.59) sonucuna göre de bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

“Çevrimiçi eğitim beni araştırma yapmaya yönlendiriyor” ifadesine verilen cevaplar incelendiğinde, kadın öğrencilerin ortalaması $\bar{X}_{kadın}=3.88$, erkek öğrencilerin ortalaması $\bar{X}_{erkek}=3.19$ 'dur. T testi sonuçlarına göre kadın ile erkek öğrencilerin test ortalamaları arasında kadın öğrencilerin lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır [t= 3.159, p<0.05]. Hesaplanan etki büyüklüğü Cohen d (d = 0.53) sonucuna göre de bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

“Çevrimiçi eğitimin kullanımı önümüzdeki yıllarda artacaktır” ifadesine verilen cevaplar incelendiğinde, kadın öğrencilerin ortalaması $\bar{X}_{kadın}=3.24$, erkek öğrencilerin ortalaması $\bar{X}_{erkek}=2.41$ 'dir. T testi sonuçlarına göre kadın ile erkek öğrencilerin test ortalamaları arasında kadın öğrencilerin lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır [t= 4.376, p<0.05]. Hesaplanan etki büyüklüğü Cohen d (d = 0.71) sonucuna göre de bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 4'te öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevap ortalamalarının yaş ve öğrenim durumu değişkenlerine göre ortalama ve standart sapma sonuçları verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevap ortalamalarının yaş ve öğrenim durumu değişkenlerine göre ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (Sd) sonuçları

		N	\bar{X}	Sd
Yaş	14	14	3.96	0.70
	15	43	3.79	0.51
	16	50	3.31	0.88
	17	32	3.81	0.56
	18	37	3.56	0.56
	19	43	3.92	0.36

	20	6	3.31	0.14
	21	10	3.70	0.54
Öğrenim durumu	9. Sınıf	57	3.86	0.52
	10. Sınıf	37	2.97	0.83
	11. Sınıf	40	3.97	0.40
	12. Sınıf	27	3.54	0.60
	Mezun	74	3.76	0.48

Tablo 4 incelendiğinde; yaş seviyeleri açısından en yüksek ortalamanın 14 yaş grubunda $\bar{X} = 3.96$ ve en düşük ortalamanın ise 16 yaş gurubunda $\bar{X} = 3.31$ olduğu, öğrenim durumu açısından en yüksek ortalamanın 11.sınıf $\bar{X} = 3.97$ ve en düşük ortalamanın 10.sınıf $\bar{X} = 2.97$ olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin, yaş ve öğrenim durumu türüne göre anket sorularına verdikleri cevapların ortalamalarını karşılaştırmak amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin yaş ve öğrenim durumu değişkenlerine göre anket sorularına verdikleri cevapların ortalamalarına ilişkin ANOVA sonuçları

	V.K.	K.T.	Sd	K.O.	F	p	η^2	Anlamlı fark
Yaş	Gruplar arası	12.861	7	1.837	4.861	0.000*	0.13	15>20
								16>20
	Grup içi	85.789	227	0.378				17>20
								18>20
Öğrenim durumu	Gruplar arası	24.857	4	6.214	19.369	0.000*	0.25	11>10
								12>10
	Grup içi	73.793	230	0.321				Mezun>10

$p < .05$ *, $p = .05$ V.K.= Varyansın Kaynağı, K.T.=Kareler Toplamı, K.O= Kareler Ortalaması, η^2 = Eta-kare etki büyüklüğü

Tablo 5 incelendiğinde, yaş değişkenine göre en az iki seviye arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir [$F_{(7,227)} = 4.861$, $p = 0.000$]. Anlamlı farkın 20 yaş ile diğer yaş gurupları arasında 20 yaş aleyhine olduğu görülmüştür. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2 = 0.13$) sonucuna göre de bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu söylenebilir. Öğrenim düzeyi değişkeni incelendiğinde, en az iki seviye arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir [$F_{(4,230)} = 19.369$, $p = 0.000$]. Anlamlı farkın 10.sınıf ile diğer sınıf gurupları arasında 10.sınıf aleyhine olduğu görülmüştür. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2 = 0.25$) sonucuna göre de bu farklılığın yüksek düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

Tüm anket sorularının yaş değişkenine göre yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Yaş ve öğrenim durumu değişkenlerine yüksek düzeyde etkili olan anket sorularına ilişkin ANOVA sonuçları

	V.K.	K.T.	Sd	K.O.	F	p	η^2	Anlamlı fark	
Yaş	Üniversitede de çevrimiçi eğitime geçilmelidir	G.A.	78.703	7	11.243	9.669	0.000*	.22	14>16
		G.İ.	263.961	227	1.163				15>16
	Çevrimiçi eğitimler kendi öğrenme hızıma uygundur	G.A.	54.486	7	7.784	7.183	0.000*	.18	17>16
		G.İ.	245.999	227	1.084				18>16
Öğrenim durumu	Üniversitede de çevrimiçi eğitime geçilmelidir	G.A.	81.085	4	20.271	17.82	0.000*	.23	19>16
		G.İ.	261.578	230	1.137				15>20
	Çevrimiçi eğitimler kendi öğrenme hızıma uygundur	G.A.	68.324	4	17.081	16.92	0.000*	.22	16>20
		G.İ.	232.161	230	1.009				17>20
								18>20	
								19>20	
								21>20	
								9>10	
								11>10	
								12>10	
								Mezun>10	
								9>10	
								11>10	
								12>10	
								Mezun>10	

p<.05*, p=.05, V.K.= Varyansın Kaynağı, K.T.=Kareler Toplamı, K.O= Kareler Ortalaması, η^2 = Eta-kare etki büyüklüğü, G.A.=Gruplar Arası, G.İ.=Grup İçi

Tablo 6 yaş değişkenine göre incelendiğinde, “Üniversitede de çevrimiçi eğitime geçilmelidir” ifadesi ile en az iki yaş değişkeni arasında istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark gözlenmiştir [$F_{(7,227)} = 9.669$, $p = 0.000$]. Anlamlı farkın 16 yaş ile diğer yaş gurupları arasında 16 yaş aleyhine olduğu görülmüştür. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2 = 0.22$) sonucuna göre bu farklılığın yüksek düzeyde etkili olduğu belirlenmiştir. “Çevrimiçi eğitimler kendi öğrenme hızıma uygundur” ifadesi ile en az iki yaş değişkeni arasında istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark gözlenmiştir [$F_{(7,227)} = 7.183$, $p = 0.000$]. Anlamlı farkın 20 yaş ile diğer yaş gurupları arasında 20 yaş aleyhine olduğu görülmüştür. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2 = 0.18$) sonucuna göre bu farklılığın yüksek düzeyde etkili olduğu belirlenmiştir.

Tablo 6 öğrenim durumu değişkenine göre incelendiğinde, “Üniversitede de çevrimiçi eğitime geçilmelidir” ifadesi ile en az iki öğrenim durumu değişkeni arasında istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark gözlenmiştir [$F_{(4,230)} = 17.82$, $p = 0.000$]. Anlamlı farkın 10.sınıf ile diğer sınıf gurupları arasında 10.sınıf aleyhine olduğu görülmüştür. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2 = 0.23$) sonucuna göre bu farklılığın yüksek düzeyde etkili olduğu belirlenmiştir. “Çevrimiçi eğitimler kendi öğrenme hızıma uygundur” ifadesi ile en az iki öğrenim durumu değişkeni arasında istatistiksel düzeyde anlamlı bir fark gözlenmiştir [$F_{(4,230)} = 16.92$, $p = 0.000$]. 10.sınıf ile diğer sınıf gurupları arasında 10.sınıf aleyhine olduğu görülmüştür. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2 = 0.22$) sonucuna göre bu farklılığın yüksek düzeyde etkili olduğu belirlenmiştir.

4. TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Öğrencilerin çevrimiçi eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi ve olası sorunların aşılması için Çanakkale Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nde öğrenim gören 161 lise öğrencisi ve 74 lise mezunu olmak üzere toplam 235 bireye uygulanan anket sonucunda elde edilen veriler SPSS 24.0 ile analiz edilmiştir. Anket ölçeğinin güvenirlik analizi $\alpha=0.888$ olarak bulunmuştur. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar literatürde daha önce yapılmış çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılmış ve lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilerin çevrimiçi eğitim sisteminde karşılaştıkları sorunları aşmalarına yardımcı olacak öneriler sunulmuştur.

Anket cevap ortalamaları dikkate alındığında; çevrimiçi eğitim sisteminin tercih edilmesinde cinsiyet değişkeninin küçük (az), yaş değişkeninin orta, öğrenim düzeyi değişkeninin yüksek düzeyde etkili olduğu söylenebilir. Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevaplar incelendiğinde; Çanakkale Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nde kadın, 14 yaş grubu ve 11.sınıf öğrencilerinin diğer gruplarda yer alan lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilere göre çevrimiçi eğitime yönelik daha olumlu cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Ülkemizin İzmir ilindeki bir özel okulda öğrenim gören 330 öğrenciye web tabanlı eğitim uygulamalarına karşı tutumları ve cinsiyet arasındaki farklılık incelenmiştir. Araştırma sonucunda web tabanlı eğitim uygulamalarına karşı Y ve Z kuşaklarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği bildirilmiştir (Karakeçili, 2019). İstanbul Aydın Üniversitesi İletişim Fakültesi ikinci sınıfta öğrenim gören 190 öğrencinin çevrimiçi eğitimde yaşadıkları iletişim engellerini belirlemeye yönelik bir araştırma yapılmıştır. Çevrimiçi eğitim modelinde cinsiyet ve kültürel farklılıklar nedeniyle dezavantajlı durumda olunmadığı bildirilmiştir (Elcil ve Şahiner, 2014). Avrasya Üniversitesinde ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören 1571 öğrencinin çevrimiçi öğrenme ortamında verilen İngilizce dersin akademik performansı etkisi incelendiği bir çalışma yapılmıştır. Araştırma sonucunda, çevrimiçi öğrenme ortamında verilen İngilizce dersi başarı puanlarının kadın öğrenciler lehine anlamlı olduğu belirlenmiştir (Ayan, 2020). Bu çalışmada lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilerin çevrimiçi eğitime yönelik tutum ve davranışlarında cinsiyet değişkenine göre kadın öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığın olduğu ancak etki büyüklüğü analizine göre küçük (az) düzeyde etkili olduğu bulunmuştur. Bunun sebebi erkek öğrencilerin çevrimiçi eğitim sistemi hakkında yeterli bilgileri olmaması ve çevrimiçi eğitim sistemi farkındalık eksikliği olabilir Erkek öğrencilerin çevrimiçi eğitim sistemi hakkında farkındalıkları artırılarak bu sorun çözülebilir.

Atatürk Üniversitesi Uzaktan Eğitim ve Araştırma Merkezinde bilgisayar programcılığı ön lisans eğitimi ve ilahiyat lisans tamamlama eğitimi alan 335 öğrenciye uzaktan eğitime yönelik

memnuniyet algısının incelendiği bir çalışma yapılmıştır. Araştırma sonucunda, çevrimiçi öğrenme memnuniyet faktörleri (kişisel uygunluk, öğrenme ve program değerlendirilmesi) ile yaş değişkeni arasında anlamlı ilişki olduğu raporlanmıştır (Eygü ve Karaman, 2013). Bu çalışmada lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilerin çevrimiçi eğitime yönelik tutum ve davranışlarında yaş değişkenine göre 20 yaş öğrenciler aleyhine anlamlı bir farklılık olduğu, etki büyüklüğü analizine göre ise bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu bulunmuştur.

Avrasya Üniversitesinde ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören 1571 öğrencinin çevrimiçi öğrenme ortamında verilen İngilizce dersin akademik performansı etkisi incelendiği bir çalışma yapılmıştır. Araştırma sonucunda, çevrimiçi öğrenme ortamında verilen İngilizce dersi başarı puanlarının lisans öğrencileri lehine anlamlı olduğu belirlenmiştir (Ayan, 2020). Bu çalışmada lise düzeyinde eğitime sahip öğrencilerin çevrimiçi eğitime yönelik tutum ve davranışlarında öğrenim durumuna göre 10.sınıf öğrencileri aleyhine anlamlı bir farklılık olduğu, bu farklılığın etki büyüklüğü analizine göre ise yüksek düzeyde etkili olduğu bulunmuştur.

Gazi Üniversitesi bilişim sistemleri uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans programına devam eden 62 öğrenci ile uzaktan eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek amacıyla bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin %74'ü uzaktan eğitim sistemini benimsediğini ve ileride yine uzaktan eğitim sistemine yöneleceklerini raporlamıştır. Ayrıca öğrenciler çevrimiçi sistemde yeterli geri dönüş sağlanmadığını da raporlamıştır (Yadigar, 2010). Bu çalışmada ise öğrencilerin %33'ü çevrimiçi eğitim sisteminin gelecek yıllarda kullanımı, %60'ı çevrimiçi eğitimde yeterli geribildirim alımı konularında negatif düşünceye sahiptir.

Öğrencilerin çevrimiçi sistemi daha iyi tanıyabilmeleri için güvenli bir şekilde daha fazla vakit geçirmelerini sağlayacak aktiviteler uygulanabilir. Çevrimiçi eğitim sisteminin tanıtıcı, öğrencileri bilgilendirici ve motive edici kurs, seminerler düzenlenebilir. Çalışmada kullanılan ölçeğin etkili öğretimin gerçekleştirilmesine katkı sağlaması amacıyla farklı örneklerde de uygulanarak test edilmesi ve sonuçların karşılaştırılarak sistemin geliştirilmesi önerilmektedir.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Etik Kurul'unun 02.07.2021 tarihli ve E-84026528-050.01.04-2100097378 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur.

5. KAYNAKÇA

- Ayan, F. (2020). *Video Destekli Çevrimiçi Öğrenme Ortamlarında Akademik Performansa Etki Eden Faktörler: İngilizce Dersi Örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.
- Boz Yüksekdağ, B. (2016). Açık ve Uzaktan Eğitimde Öğrenme. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 127-138. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auad/issue/34066/377100>
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. ve Köklü, N. (2006). *Sosyal Bilimler için İstatistik*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve Lisrel Uygulamaları*, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Dalyan, O. ve Pişkin, M. (2020). İşyerlerinde Ramak Kala Bildirimlerinin İş Kazalarına Etkisi ve İnşaat Sektöründe Uygulama. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 133-143. <https://doi.org/10.28979/comufbed.609675>
- Dalyan, O., Özkaya, N., Öztürk, Ö. F. ve Pişkin, M. (2021). Investigation and Comparison of Some Laboratories in Terms of Occupational Health and Safety by ELMERI Observation Method. *Çanakkale Onsekiz Mart University Journal of Advanced Research in Natural and Applied Sciences*, 7(2), 282-294. <https://doi.org/10.28979/jarnas.903664>
- Elcil, Ş. ve Şahiner, D. S. (2014). Uzaktan Eğitimde İletişimsel Engeller. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 6(1), 21-33. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sobiadsbd/issue/35980/403685>
- Etlican, G. (2012). *X ve Y Kuşaklarının Online Eğitim Teknolojilerine Karşı Tutumlarının Karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Eygü, H. ve Karaman, S. (2013). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Memnuniyet Algıları Üzerine Bir Araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 36-59. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kusbd/issue/19375/205547>
- Eymen, E. (2007). *SPSS 15.0 Veri Analiz Yöntemleri*, Ankara: İstatistik Merkezi.
- Kaçan, A. ve Gelen, İ. (2020). Türkiye'deki Uzaktan Eğitim Programlarına Bir Bakış. *Uluslararası Eğitim Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 6(1), 1-21. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uebt/issue/53891/713456>
- Karakeçili, V. (2019). *Y ve Z Kuşaklarının Online Eğitim Teknolojilerine Karşı Tutumlarının Karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Kayri, M. (2009). Araştırmalarda Gruplar Arası Farkın Belirlenmesine Yönelik Çoklu Karşılaştırma (Post-Hoc) Teknikleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 51-64. https://www.researchgate.net/publication/286282915_Arastirmalarda_gruplar_arasi_farkin_belirlenmesine_yonelik_coklu_karsilastirma_post-hoc_teknikleri
- Kılıç, S. (2014). Etki büyüklüğü. *Journal Of Mood Disorders*, 4(1), 44-46. doi: <https://doi.org/10.5455/jmood.20140228012836>
- Koç, E. S. (2021). Nasıl Bir Uzaktan Eğitim? 1 Yılın Sonunda Yapılan Çalışmaların Değerlendirilmesi. *International Anatolia Academic Online Journal Social Sciences Journal*, 7(2), 13-26. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iaaoj/issue/60800/892227>
- Koloğlu, T., Mantar, M. ve Doğan, M. (2016). Öğretim Elemanlarının Uzaktan Eğitimde Hazır Bulunmuşluklarının Önemi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 52-70. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auad/issue/34011/376515>
- Krejcie, V. R. ve Morgan, W. D. (1970). Determining Sample Size for Research Activities, *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. doi: <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>
- Özdamar, K., Odabaşı, Y., Hoşcan, Y., Bir, A. A., Kırcaali-İftar, G., Özmen, A. ve Uzuner, Y. (1999). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Yadigar, G. (2010). *Uzaktan Eğitim Programlarının Etkinliğinin Değerlendirilmesi (G.Ü. Bilişim Sistemleri Uzaktan Eğitim Tezsiz Yüksek Lisans Programı Örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldız, S. (2017). Sosyal Bilimlerde Örnekleme Sorunu: Nicel ve Nitel Paradigmalardan Örnekleme Kuramına Bütüncül Bir Bakış. *Kesit Akademi Dergisi*, 3(11), 421-442. doi: <https://doi.org/10.18020/kesit.1279>

Extended Abstract

In this study, it aimed to determine the positive and negative aspects of online education by examining the perspectives of high school students living in Çanakkale.

Research Questions: What are the attitudes of high school students residing in Çanakkale towards online education? Is there a difference in demographic characteristics (age, gender, education status) in the perspectives of high school students living in Çanakkale towards pre-school education?

In this study, a survey consisting of 26 questions was conducted with 235 high school students registered to Çanakkale Public Education Centre Directorate. In the first part of the questionnaire, there are 3 questions explaining the characteristics of the participants (age, gender, and educational status). In the other part of the questionnaire, there are 23 questions using a 5-point Likert-type scale to evaluate students' perspectives on the online education process. Simple random sampling method, one of the probability sampling methods, was used in order to have no effect on the selection of the participants and to make a random selection. The created survey was conducted online (google drive survey form) with individuals. Statistics program (SPSS 24.0) was used to analyze the data obtained from the questionnaire. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the questionnaire scale was found to be $\alpha=0.888$, which is considered a reliable value. Confirmatory factor analysis was applied to check the construct validity. As a result of the Bartlett's test, it was accepted that there was a relationship between the variables ($p=0.000 < 0.05$). Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measurement was performed for sample adequacy. As a result of the measurement, the KMO (0.836) value being greater than 0.60 proved that the sample size was sufficient for factor analysis. Whether the survey data showed normal distribution was checked with the Kolmogorov-Smirnov test and it was seen that the distributions were normal. The analyses in the parametric test group were used because the data sets showed a normal distribution. In order to determine the effect size of the independent variable on the dependent variable, the Cohen d (d) effect size coefficient was calculated in the independent variable t-test, and the eta-square (η^2) effect size coefficient was calculated in the one-way analysis of variance. The findings were evaluated at the 95% confidence interval and at the 5% significance level. In testing the developed hypotheses, demographic variables and questions in the questionnaire were examined with exploratory analysis techniques (descriptive statistics, graphical visualization of variables, etc.).

When the answers given by the students to the survey questions are examined; The question with the highest average was "Online education is as effective as face-to-face education", the question with the lowest average was "I do not experience technical problems in online education".

As a result of the independent variable t test, which examined whether there was a statistically significant difference between the marital status variables of the students, a significant difference was found in favor of the female students. According to the calculated effect size Cohen d analysis, it can be said that this effect is small (less).

As a result of the one-way analysis of variance, which examined whether there was a statistically significant difference between the age variables of the students, it was found that 20 years old was against 20 years old and other age groups. According to the calculated effect size Eta-square analysis, it can be said that this effect is moderate.

As a result of the one-way analysis of variance, which examined whether there was a statistically significant difference between the variables of the students' educational status, it was found that the 10th grade was unfavorable between the 10th grade and the other grade groups. According to the calculated effect size Eta-square analysis, it can be said that this effect is at a high level.

When the answers given by the students to the survey questions are examined; It was determined that female, 14-year-old, and 11th grade students in Çanakkale Public Education Centre Directorate gave more positive answers to online education than high school students studying in other groups. According to the effect size analysis, it has been determined that only the education level is a variable that has a very high effect on examining the attitudes and behaviors of high school students in Çanakkale towards online education.

Ek-1 Araştırmada Kullanılan Anket Formu

Bu anket çalışmasının sonuçları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı'nda Doç. Dr. Mehmet PİŞKİN tarafından yürütülen Leyla YEŞİLÇINAR tarafından gerçekleştirilen “Çevrimiçi Eğitimin Lise Düzeyindeki Öğrencilerin Tutumlarına Etkisi: Çanakkale Örneği” konulu çalışmada kullanılacaktır.

1. Yaşınız nedir?

2. Cinsiyetiniz nedir?

A) Kadın B) Erkek

3. Ortaöğretim lise kademesinde kaçınıcı sınıftasınız?

A) 9 B) 10 C) 11 D) 12 E) Mezun

1.Tamamen Katılıyorum 2.Katılıyorum 3.Kararsızım 4.Katılmıyorum 5.Kesinlikle Katılmıyorum

Sorular	1	2	3	4	5
1. Çevrimiçi eğitimi arkadaşlarınıza tavsiye ediyor musunuz ?					
2. Çevrimiçi eğitim sorumluluk duygusu geliştirmektedir.					
3. Çevrimiçi eğitim yüz yüze eğitim kadar etkilidir.					
4. Üniversitede de çevrimiçi eğitime geçilmelidir.					
5. Çevrimiçi eğitimde öğretmenler ile kolaylıkla iletişim kurabiliyorum.					
6. Çevrimiçi eğitim, eğitim sorununa alternatiftir.					
7. Çevrimiçi eğitim hayat boyu öğrenmeyi sağlar.					
8. Çevrimiçi eğitimin yaygınlaşması toplum için yararlıdır.					
9. Aldığım çevrimiçi eğitime güveniyorum.					
10. Çevrimiçi eğitimler kendi öğrenme hızıma uygundur.					
11. Çevrimiçi eğitim beni araştırma yapmaya yönlendiriyor.					
12. Çevrimiçi eğitimde yeterli rehberlik hizmeti verilmektedir.					
13. Çevrimiçi eğitimde yeterli geribildirim alabiliyorum.					
14. Çevrimiçi eğitimin kullanımı önümüzdeki yıllarda artacaktır.					
15. Çevrimiçi eğitim kendime olan özgüvenimi artırıyor.					
16. Çevrimiçi eğitimde düşüncelerimi rahatlıkla ifade edebiliyorum.					

17. Çevrimiçi eğitimde ders çalışırken sıkılıyorum.					
18. Çevrimiçi eğitimde öğrendiklerimi çabuk unutuyorum.					
19. Çevrimiçi eğitimin sıkıcı olduğunu düşünüyorum.					
20. Çevrimiçi eğitimde teknik sorunlar yaşıyorum.					
21. Çevrimiçi eğitim sosyal yönümü zayıflatıyor.					
22. Çevrimiçi eğitimi zaman kaybı olarak görüyorum.					
23. Çevrimiçi eğitim yüzünden kendime yeteri kadar zaman ayıramıyorum					